

Formanden: Ønskes der udvalgsbehandling? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, går lovforslaget direkte til anden behandling.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om optagelse af statslån i udlandet.

(Lovforslaget (nr. 177) findes i tillæg A. sp. 3501, fremsættelsen i tidenden sp. 3322).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Lysholt Hansen: Der er kun gået knap et år, siden vi behandlede et tilsvarende lovforslag fra finansministeren om bemyndigelse til at optage udenlandske lån for 500 mill. kr. Når man sammenligner ministerens bemærkninger, såvel i de to fremsættelses-taler som i bemærkningerne til sidste års og indeværende års lovforslag, finder man, at de til forveksling ligner hinanden. Begrundelserne for lovforslaget i år svarer ganske nøje til sidste års begrundelser, og ordene er også de samme, med ganske enkelte undtagelser.

De ord, der er udeladt i bemærkningerne, er imidlertid så væsentlige, at de efter min opfattelse burde have givet ministeren anledning til at forklare tinget, hvorfor de oplysninger, der blev givet sidste år, har vist sig ikke at holde stik.

Ministeren oplyste sidste år i bemærkningerne til lovforslaget, at regeringen regnede med, at den ramme for optagelse af udenlandske lån, der da blev givet på 500 mill. kr., påregnedes at ville dække behovet for de kommende 3-5 år. Det er dog en helt afgørende ændring, når man mindre end et år efter kan konstatere, at rammen nu ønskes udvidet med yderligere 500 mill. kr. Dertil kommer så, at ministeren i år, vel klog af skade, undlader at sige noget om, hvor længe den nye ramme tænkes at skulle holde.

Når ministeren ikke selv har fundet anledning til at sige noget om årsagerne til denne udvikling, så må vi jo selv gøre os vore overvejelser, og min konklusion er, at regeringen allerede nu har måttet erkende, at et af de væsentligste mål for dens økonomiske politik, som den satte sig ved sin

tiltræden, ikke har kunnet nås, nemlig at opnå en reel forbedring af betalingsbalancen med udlandet.

Vi har netop fået oplyst, at den forbedring af handelsbalancen, som regeringen havde regnet med at nå i 1968, i stedet blev til en forøgelse af underskuddet i forhold til 1967. Jeg har nok set, at økonomiministeren har søgt at bortforklare dette forhold med nogle udtalelser om, at importen har været særlig stor i december måned, men her hjælper sådan nogle forklaringer ikke. Jeg regner med, at der har været behov for de varer, erhvervene har købt hjem, og derfor er og bliver handelsunderskuddet og forøgelsen af det en realitet, og det er en realitet, som vil sætte sine spor også på betalingsbalancen.

Med hensyn til betalingsbalancen har regeringen og dens fortalere været meget begejstrede i deres omtale af det resultat, man har nået ved at få betalingsbalanceunderskuddet i 1968 nedbragt med knap 1/2 milliard kr. Her var virkelig et resultat af regeringens økonomiske politik, som det bliver fremhævet både tidlig og silde. Ja men er der nu nået et sådant resultat? Når man læser bemærkningerne til dette lovforslag igennem, konstaterer man nemlig, at den offentlige låntagning i udlandet i 1968 er steget med knap 1/2 milliard kr. i forhold til 1967, dvs. at hele forbedringen i betalingsbalancen er dækket ind ved forøget optagelse af udenlandske lån, hvorfor den altså ikke er et resultat af regeringens økonomiske politik med besparelser og øgede skatter og øget arbejdsløshed. Det er tværtimod ubehageligheder, som befolkningen har måttet døje ved siden af, uden at de tilsigtede mål: forbedring af handelsbalance og betalingsbalance, er blevet følgen.

Er det ikke sådan, at staten ønsker at åbne vej for optagelse af yderligere udenlandske lån for fortsat i 1969 at kunne finansiere det løbende betalingsbalanceunderskud, og at modstykket er, at regeringen vil blive nødt til at trække på de valutareserver, der heller ikke er blevet forøget i 1968, hvis man ikke kan optage de udenlandske lån? Er det ikke rigtigt at konstatere, at den styrkelse af vore valuta-reserver, som sidste års bemyndigelseslov var begrundet med, simpelt hen ikke er